

Rapportage Wijkenquête De Borchten - zomer 2025

Inhoud

Samenvatting	2
1. Inleiding	3
2. Respons	4
3. Huurwoningen	4
4. Koopwoningen	8
5. Algemene vragen	17
Bijlage 1 - Antwoorden van huurders - open en invulvragen	19
Bijlage 2 - Antwoorden van eigenaren - open en invulvragen	20
Bijlage 3 - Meedoen in de wijk	24

24 tips om slim te besparen op jouw energierekening

www.energierijkhouten.nl/bespaartips

Samenvatting

In mei 2025 is in de buurt De Borchten het verduurzamingsproject gestart. Als eerste stap is bij alle 380 woningen een flyer bezorgd met informatie over het buurtproject en de vraag of bewoners de enquête in wilden vullen.

De respons op de enquête in de Borchten is hoog; in totaal vulden 159 bewoners (=42 %) de enquête in. Het merendeel woont in een koopwoning (148 respondenten); 11 respondenten huren.

Zowel aan eigenaren als aan huurders zijn vragen gesteld over kleinere maatregelen, zoals kierdichting, vervangen van lampen door led, radiatorfolie en terugzetten van de cv-ketel naar 60 °C.

Op deze punten is door de bewoners vaak al veel gedaan. De resultaten vind je in de paragrafen 3.4 (huurwoningen) en 4.1 (koopwoningen). En hoewel er al veel gedaan is, zijn hier zeker ook nog veel quick wins te behalen, vooral in gedrag, kleine hulpmiddelen en afstellingen (thermostaat, douchetijd, radiatorventilatoren, tijdschakelaars). Speciale aandacht wordt gevraagd voor waterberging en groen.

De huurwoningen in De Borchten zijn allemaal middenhuurwoningen die verhuurd worden door ASR. Voor de grotere maatregelen zijn de huurders daarbij uiteraard afhankelijk van de verhuurder. De laatste jaren zijn deze woningen op veel punten aangepakt (met name isolatie, zonnepanelen, hybride warmtepomp). Aan de huurders is gevraagd in hoeverre ze tevreden zijn over deze verduurzamingsmaatregelen. Daaruit komt een zeer wisselend beeld. Gemiddeld geeft men een neutraal tot licht ontevreden oordeel; de spreiding is echter groot. Zie paragraaf 3.1.

Ook bij de koopwoningen hebben vele eigenaren al een of meer grotere maatregelen gerealiseerd. Niet minder dan 84% geeft aan zonnepanelen te hebben en velen hebben hun huis al extra geïsoleerd. Maar er liggen zeker nog kansen voor extra isolatie (vloer, zolder/dak, HR++-glas) en voor (hybride) warmtepompen. Bij veel onderwerpen heeft meer dan de helft van de respondenten aangegeven hierin geïnteresseerd te zijn, zoals ook bijvoorbeeld bij het onderwerp “collectieve warmte-oplossing”. En verheugend is het grote percentage dat aangeeft interesse te hebben in het volledig energieneutraal maken van de woning.

In de open antwoorden komen vooral gezamenlijke/collectieve acties naar voren, bijvoorbeeld een wijkbrede inkoopactie. Veelgenoemde inhoudelijke thema's zijn (HR-)glas en isolatie, zonnepanelen, rooktests om kieren op te sporen, regentonnen en behoefte aan goede informatiebijeenkomsten. Steeds vaker komt de vraag naar de werking van verschillende typen energiecontracten en de mogelijkheden om daarmee slim te sturen, zeker nadat de saldering is gestopt. Er is behoefte aan goede uitleg hierover en voorbeelden.

Kortom: Het draagvlak voor het wijkinitiatief is groot. Bewoners hebben al veel laagdrempelige maatregelen opgepakt, en er is duidelijk animo voor collectieve vervolgstappen rond isolatie en opwekking. Daarnaast lieten 126 respondenten een e-mailadres achter en meldden 88 zich aan voor de nieuwsbrief. Een stuk of 10 mensen hebben positief gereageerd op de vraag of ze op een of andere wijze mee willen denken bij dit initiatief. 4 daarvan gaven expliciet aan actief te willen helpen. Anderen willen incidenteel helpen of noemden talenten of deskundigheid die zij kunnen inbrengen.

Er zal gestart worden met een informatieavond voor de buurt. Bewoners kunnen individueel of in groepsverband (al of niet samen met ERH) verdere acties ondernemen. De collectieve inkoopacties voor isolatie (van EnergieRijk Houten) zijn uiteraard ook voor Borchten-bewoners beschikbaar.

Het Borchten team gaat de komende tijd actief nadenken en aan de slag met een aanpak voor de meest gewenste en kansrijke maatregelen. Medewijkbewoners zijn uitgenodigd hieraan bij te dragen.

1. Inleiding

Dit rapport geeft de uitkomsten van de enquête die in de zomer van 2025 is verspreid in de wijk de Borchten. Een flyer voor de enquête is huis-aan-huis verspreid en bij veel woningen is aangebeld om de bewoners te informeren en te stimuleren om de enquête in te vullen.

Daarnaast hebben de bewoners uit de Borchten, die bekend zijn in de e-mailbestanden van EnergieRijk Houten, een mailing over de enquête gekregen. Ook is aandacht besteed aan deze actie via de lichtkranten, in het Houtens Nieuws/Groentje en de nieuwsbrieven van EnergieRijk Houten.

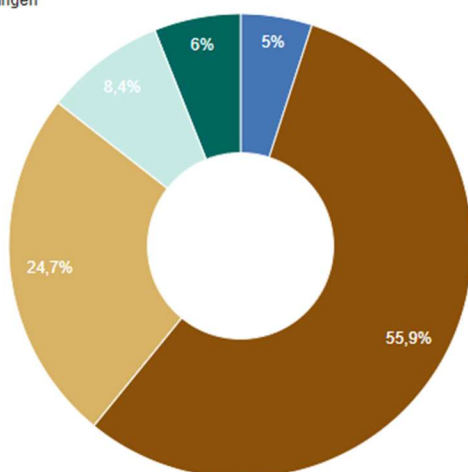

Een paar cijfers over wijk De Borchten (peildatum 1-1-2024):

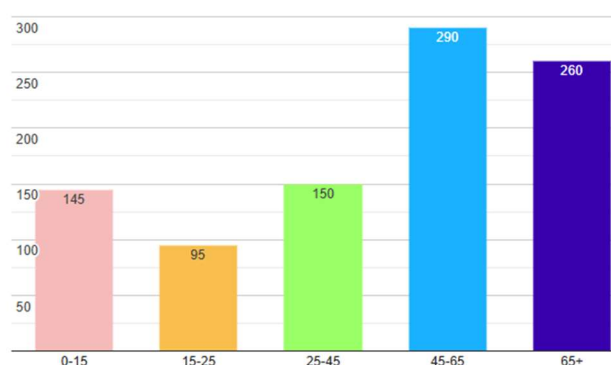
Aantal inwoners	950
Aantal woningen / huishoudens	380
Gemiddeld aantal personen per huishouden	2,5
Gemiddelde WOZ-waarde	579.000

Verdeling naar woningtypes:

● Appartementen
 ● Tussenwoningen
 ● Hoekwoningen
 ● Twee-onder-één-kap woningen
 ● Vrijstaande woningen

Inwoners per leeftijdsgroep in de buurt Borchten [↗](#)

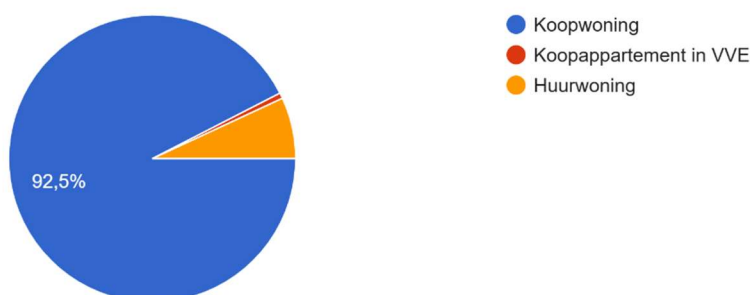

2. Respons

De wijk bestaat uit 380 woningen, waarvan 312 (=82%) koopwoningen en 68 (=18%) huurwoningen. De enquête is 159 keer ingevuld. Dat betekent een respons van bijna 42%. Van de respondenten wonen er 148 (=93%) in een koophuis (waarvan 1 in een koop-appartement) en 11 (= 7%) in een huurhuis. De respons onder de huiseigenaren bedroeg daarmee 47% en de respons onder huurders 16%.

Koopwoning of huurwoning?

159 antwoorden

Huurders zijn voor verduurzaming van hun woning grotendeels afhankelijk van de verhuurder. De verhuurder is verantwoordelijk voor de grote maatregelen, de huurder kan alleen de eenvoudige maatregelen nemen. De vragen over grote maatregelen zijn dan ook alleen voorgelegd aan de huiseigenaren. De huurders hebben uitsluitend de vragen met betrekking tot kleine maatregelen voorgelegd gekregen.

In hoofdstuk 3 zullen de antwoorden van de huurders besproken worden.
In hoofdstuk 4 en 5 komen de huiseigenaren aan bod.

3. Huurwoningen

Wijk De Borchten kent 68 huurwoningen. Al deze huurwoningen zijn van verhuurder ASR en vallen in de middenhuur. De wijk kent geen sociale huurwoningen. De afgelopen jaren heeft ASR alle woningen in De Borchten verduurzaamd.

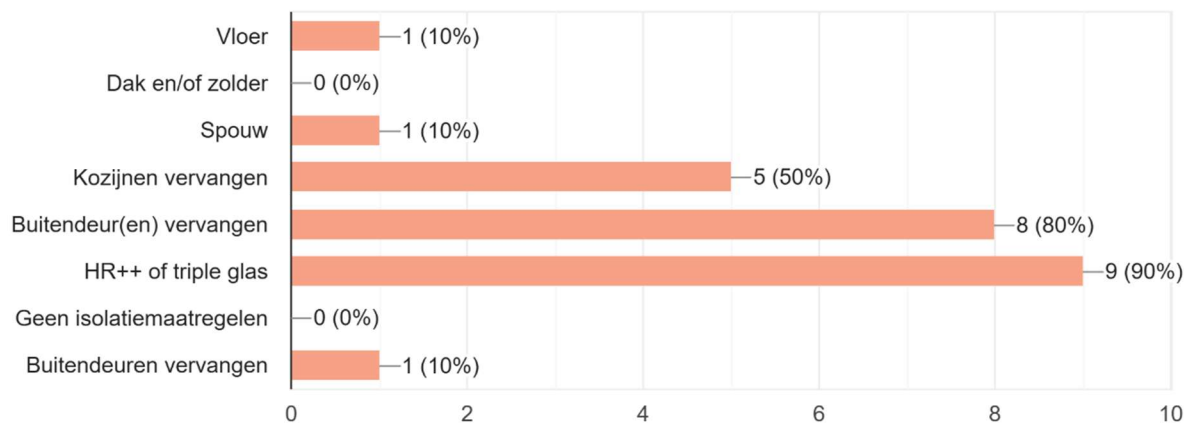
In dit hoofdstuk worden de antwoorden weergegeven van de 11 huurders die de enquête hebben ingevuld. Al deze bewoners huren een woning van verhuurder ASR.

3.1 Maatregelen door de verhuurder

ASR heeft bij 10 van deze woningen de afgelopen jaren 1 of meer verduurzamingsmaatregelen getroffen, zowel op gebied van isolatie als op gebied van installaties en zonnepanelen. Het aantal uitgevoerde maatregelen per huurwoning (van de respondenten) varieert van minimaal 3 tot wel 8 (zie diagrammen hieronder). Bij het overgrote deel van de huurwoningen heeft ASR zonnepanelen geplaatst, het glas vervangen door HR++, een warmtepomp geplaatst en de buitendeuren vervangen.

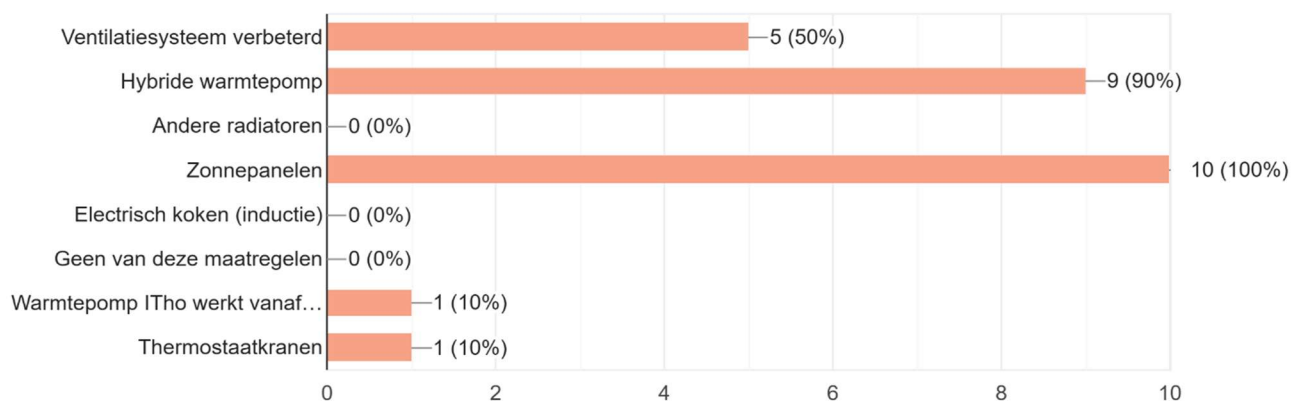
Welke isolatiemaatregelen zijn genomen?

10 antwoorden

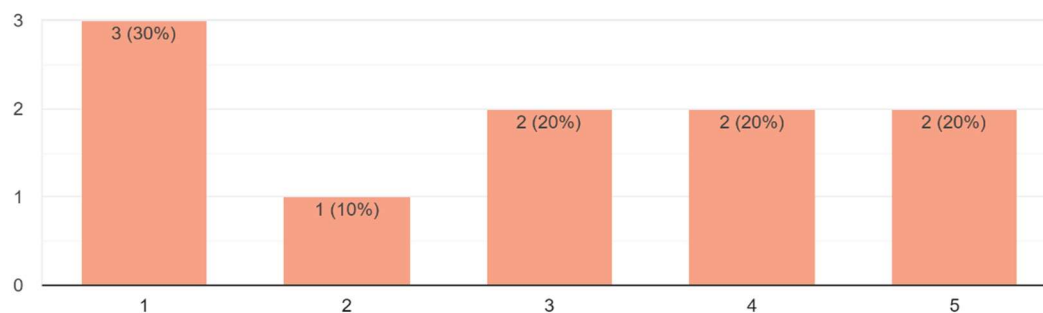
Welke andere maatregelen zijn er genomen?

10 antwoorden

Hoe tevreden ben je over de verduurzaming van je woning?

10 antwoorden

Onder de (kleine) groep huurders die via ASR huren (n=11) geeft het merendeel een neutraal tot licht ontevreden oordeel over de verduurzaming: gemiddeld 2,9/5, mediaan 3,0. De spreiding is groot: 27% geeft 1/5 (zeer ontevreden), terwijl 36% juist 4–5/5 geeft (tevreden). Eén huurder meldt expliciet dat er de afgelopen vijf jaar geen verduurzaming heeft plaatsgevonden.

In bijlage 1 zijn de opmerkingen opgenomen die in de enquête bij deze vraag gemaakt zijn.

3.2 Wensen voor andere maatregelen

De antwoorden op eventueel andere gewenste isolatiemaatregelen zijn beperkt.

Maatregelen die meer dan 1x genoemd worden zijn:

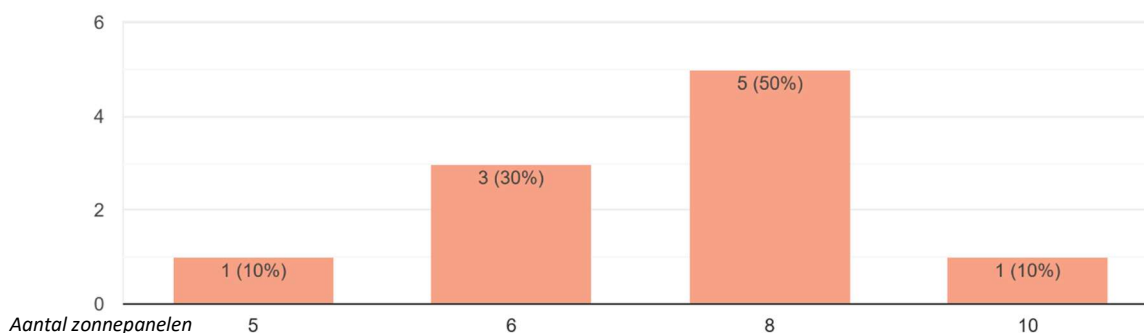
- Dak-, vloer- en gevelisolatie 4x
- Elektrisch koken (inductie) 5x
- Ventilatiesysteem verbeteren 3x
- Andere radiatoren, zoals convectoren 2x

3.3 Zonnepanelen

10 van de 11 respondenten met een huurwoning geven aan zonnepanelen op het dak te hebben.

Hoeveel zonnepanelen heb je op je dak liggen?

10 antwoorden

De totale extra huur die voor de zonnepanelen betaald wordt is niet altijd precies bekend, deze is verdisconteerd in de totale huurverhoging. De totale huurverhoging voor alle maatregelen ligt tussen de €30 en €50. Een aantal bewoners noemde een huurverhoging van rond de €6 per paneel per maand.

3.4 Eenvoudige besparingsmaatregelen

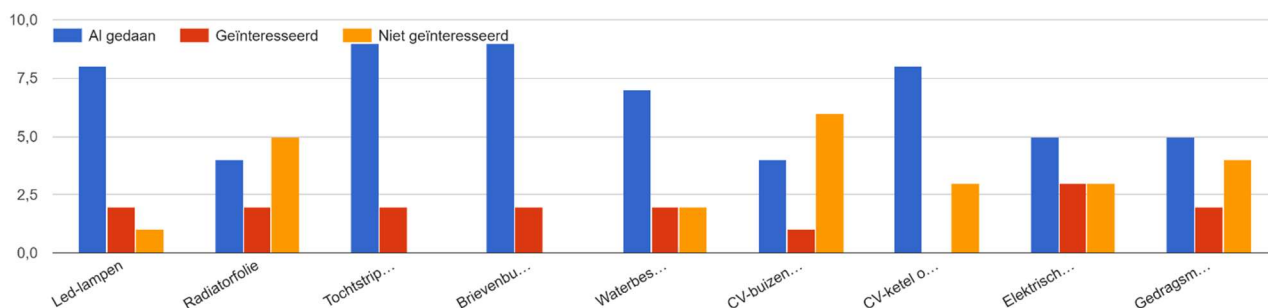
Ook als huurder kun je zelf meteen energie besparen met eenvoudige maatregelen en zo je energiekosten omlaag brengen.

In de enquête is gevraagd naar de volgende “kleine” maatregelen:

- Lampen vervangen door Led-lampen
- Radiatorfolie
- Tochtstrippen & kierdichting
- Brievenbusklep tegen de tocht
- Waterbesparende douchekop
- CV-buizen isoleren
- CV-ketel op 60 graden
- Slim inzicht in energieverbruik met eenvoudig apparaatje
- Vervangen apparatuur (koelkast, droger etc) door energiezuiniger apparaat
- Elektrisch/inductie koken
- Sluipverbruik van elektrische apparaten tegengaan
- Energiebesparende gedragsmaatregelen (korter douchen, ramen sluiten etc)

Alle huurders die hebben gereageerd hebben al 1 of meer eenvoudige energiebesparende maatregelen genomen. Verreweg de meesten hebben hun lampen vervangen door Led-lampen, douchen met een waterbesparende douchekop, hebben tochtstrippen en brievenbusklep aangebracht, de CV-ketel staat op 60 graden en nog 1 of meer andere gedragsmaatregelen getroffen.

Waar ligt je interesse om energie te besparen?

Als extra tips worden nog genoemd:

- Slim inzicht in energieverbruik via P1-poort en app
- Radiator-ventilatoren
- Boiler op zonnestroom

3.5 Energiebespaarcoach

9 van de 11 respondenten stellen geen prijs op een bezoek van een Energiebespaarcoach. Mogelijk is dat omdat veel huurders aangeven al het nodige aan besparingsmaatregelen te hebben gedaan.

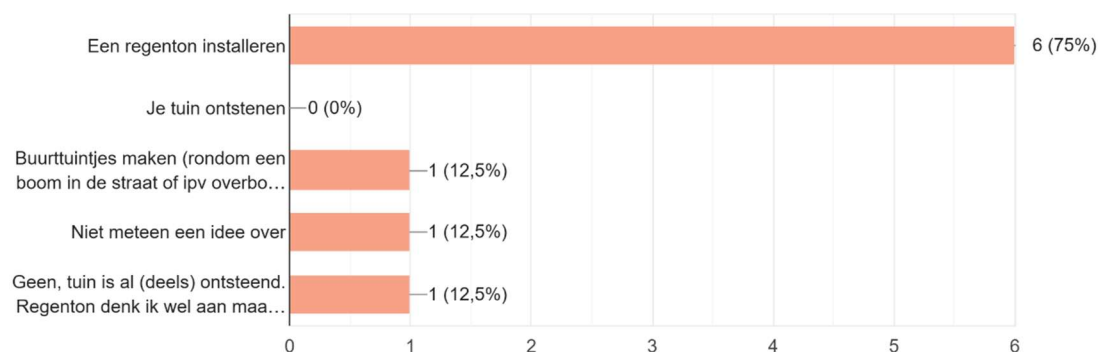
2 respondenten hebben wel interesse en zullen benaderd worden door EnergieRijk Houten voor opvolging met een Energiebespaarcoach.

3.6 Overige interesses rondom huis, straat en buurt

6 huurders geven aan interesse te hebben om een regenton te installeren. Voor de overige opties is weinig interesse.

Wat zou je nog meer willen aanpakken rondom je huis en in de straat of buurt?

8 antwoorden

4. Koopwoningen

In De Borchten staan in totaal 380 woningen, 312 (=82%) daarvan zijn koopwoningen. Nagenoeg alle woningen in de Borchten zijn gebouwd in de jaren 1987 – 1993.

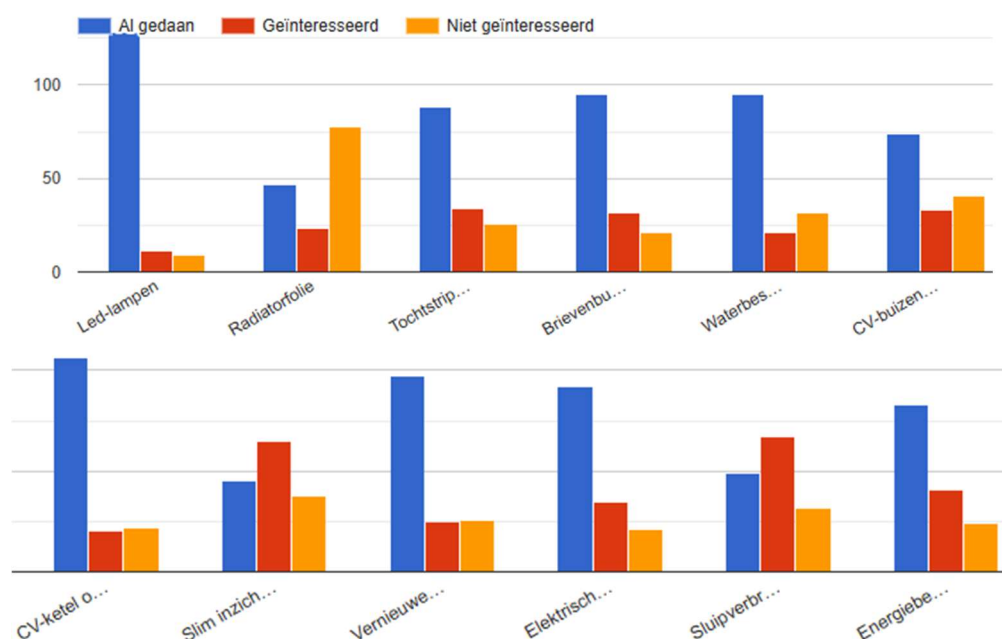
Totale aantal woningen per bouwjaar

1987	155
1988	138
1989	20
1990	28
1993	41

In totaal hebben 148 eigenaren (=47%) van een koopwoning de enquête ingevuld.

4.1 Eenvoudige energiebesparingsmaatregelen

Als eerste is gevraagd welke kleine bespaarmaatregelen al genomen zijn door de eigenaren.

Hieruit blijkt dat verreweg de meeste respondenten (97%) al 1 of meer eenvoudige energiebesparende maatregelen hebben genomen, soms tot wel meer dan 10 van de genoemde opties. De zes maatregelen die het hoogste scoren:

- Lampen vervangen door Led-lampen (128 x)
- CV-ketel op 60 graden (106 x)
- Vervangen apparatuur door energiezuiniger apparaat (97 x)
- Brievenbusklep vervangen (95 x)
- Waterbesparende douchekop (95 x)
- Elektrisch koken (92 x)

Maatregelen die nog niet zo vaak genomen zijn, maar waar wel relatief veel interesse in is:

- Sluipverbruik van elektrische apparaten tegengaan (67 x)
- Slim inzicht in energiegebruik via apparaatje (65 x)
- Energiebesparende gedragsmaatregelen (41 x)

Er is zeker interesse om verder te besparen, ook met de kleine maatregelen.

Ruim 50 respondenten hebben ook nog grotere of kleinere maatregelen ingevuld bij de open vraag “Heb je nog andere kleine bespaarmaatregelen die je wilt doen of gedaan hebt?”.

Een deel van de antwoorden betreft feitelijk grotere maatregelen, die komen in de volgende paragrafen aan bod.

De genoemde kleinere maatregelen zijn verzameld in bijlage 2.

4.2 Isolatiemaatregelen

De huiseigenaren is gevraagd naar de volgende (grotere) isolatiemaatregelen:

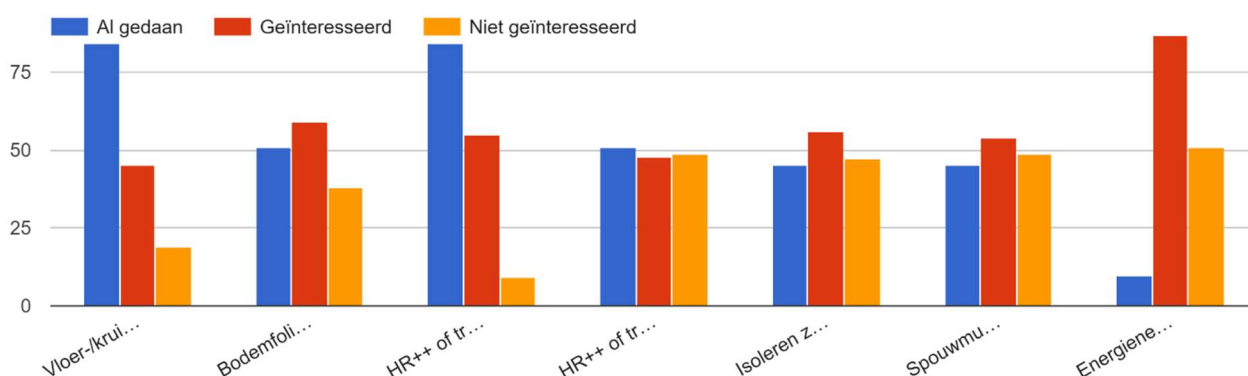
- Vloer-/kruipruimte-isolatie
- Bodemfolie in kruipruimte (o.a. tegen vocht)
- HR++ of triple glas (beneden)
- HR++ of triple glas (boven)
- Isoleren zolder en/of dak
- Spouwmuurisolatie
- Energieneutraal maken van woning

Veel van de eigenaren hebben al 1 of meerdere isolatiemaatregelen uitgevoerd. De meest genoemde zijn vloer-/kruipruimte-isolatie (84 x) en HR++ of triple glas beneden (84 x). Dat is dus al bij meer dan de helft van de woningen.

Voor de overige maatregelen is gemiddeld ook redelijk wat interesse (> 30%). Er is vooral ook veel interesse in het energieneutraal maken van de woning, 10 eigenaren hebben dit al gedaan, van de overige respondenten zijn er 87 (=63%) geïnteresseerd!

Het figuur hieronder geeft een overzicht van de uitgevoerde isolatiemaatregelen en/of de interesse daarin.

Isolatiemaatregelen

Er is ook een open vraag gesteld naar eventuele andere opties. In bijlage 2 is de lijst opgenomen met opmerkingen die gemaakt zijn. Vaak zijn dit maatregelen die verderop in de enquête aan de orde komen.

Een kleine selectie uit de opmerkingen:

- Airco voor sporadisch koelen en verwarmen
- Muur garage binnenzijde extra isolatie aangebracht

- De ramen sluiten niet overal even goed, wel goed voor ventilatie, iets minder voor isolatie.
- Panelen in gevel extra geïsoleerd.
- Thuisbatterij
- Perimeterisolatie. Dit is isolatie aan de buitenkant van funderingsmuren en -kelders..
- Ik ben vooral geïnteresseerd in het effect van de isolatiemaatregelen
- Dakkapel + bijkeuken / garage na- c.q. bij-isoleren

4.3 Spouwmuur

Vraag in de enquête:

Indien je je spouwmuur hebt nageïsoleerd, met welk materiaal heb je dit gedaan? En in hoeverre ben je daar tevreden over?

Door 41 bewoners is gereageerd op deze vraag.

- Bij 22 bewoners is de muur geïsoleerd. Zowel korrels/parels (15x) als schuim (6x) worden genoemd. Het merk is meestal niet bekend of wordt niet genoemd.
- Is niet gedaan (7x). Vier daarvan melden dat ze er van hebben afgezien na advies van een expert.
- Weet niet / onbekend (12x)

De tevredenheid over de spouwmuurisolatie is moeilijk te meten. Minder dan 10 bewoners hebben daar antwoord op gegeven. En soms wordt ook gemeld dat het effect van deze isolatie moeilijk te meten is, omdat er ook andere maatregelen genomen zijn.

Bij het isoleren met parels wordt een aantal keer overlast gemeld van korrels; ook na enige tijd waaien die bolletjes nog regelmatig in de tuin.

4.4 Ventilatie

Voor een gezond klimaat in huis is ventilatie belangrijk. Isoleren en ventilatie gaan hand in hand.

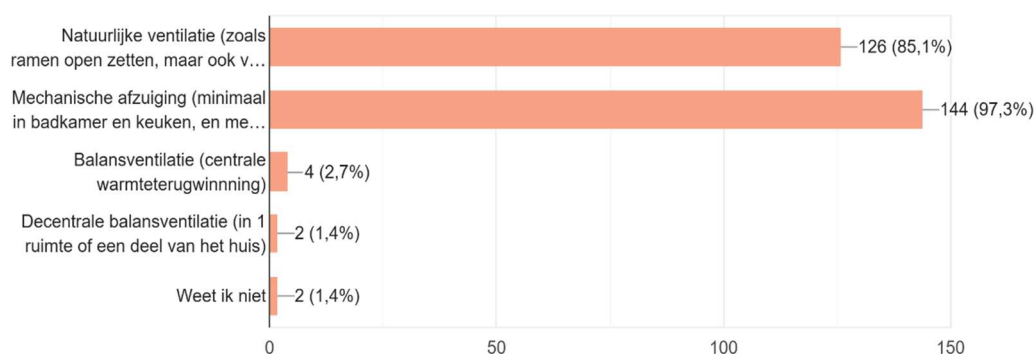
Aan de eigenaren is gevraagd welke ventilatiemogelijkheden zij in huis hebben. Men kon meerdere antwoorden selecteren op deze vraag.

In bijna alle gevallen is mechanische ventilatie (MV) aangekruist, daarnaast wordt ook veel gebruik gemaakt van natuurlijke ventilatie. Slechts een enkele woning is al voorzien van (de)centrale balansventilatie.

Nagenoeg alle woningen in de Borchten zijn bij de bouw voorzien van mechanische ventilatie (MV); dat is de gebruikelijke oplossing voor die bouwjaren.

Welke ventilatiemogelijkheden heb je in huis?

148 antwoorden

In de enquête wordt door 20 bewoners (13 %) aangegeven dat zij niet tevreden zijn of twijfels hebben over de ventilatie en luchtkwaliteit in hun woning.

Door 45 respondenten is een toelichting gegeven op hun ventilatiemogelijkheden in huis en/of over de tevredenheid daarvan. De complete lijst met antwoorden is opgenomen in bijlage 2.

Een korte samenvatting:

Tevreden

- Meldingen als “werkt prima”, “keurig op peil”, “goed klimaat in huis”, “geen klachten/schimmel”.
- Vraaggestuurde MV (CO₂/vocht) en WTW + roosters worden expliciet als goed/tevreden ervaren.
- CO₂-metingen laten zien dat waarden vooral bij normale bezetting goed blijven; pas bij 4+ bezoekers loopt CO₂ op.

Neutraal / informatief

- Enkelen hebben geen onderzoek gedaan of willen meer weten.
- Sommigen ventileren bewust natuurlijk (ramen/roosters) en zijn daar redelijk tevreden over.

Niet (helemaal) tevreden / zorgen

- Oud MV-systeem dat niet alle kamers bereikt.
- Zorg dat extra isolatie mogelijk luchtkwaliteit verslechtert.
- Wens voor slimme afzuiging in keuken.

Aandachtspuntje

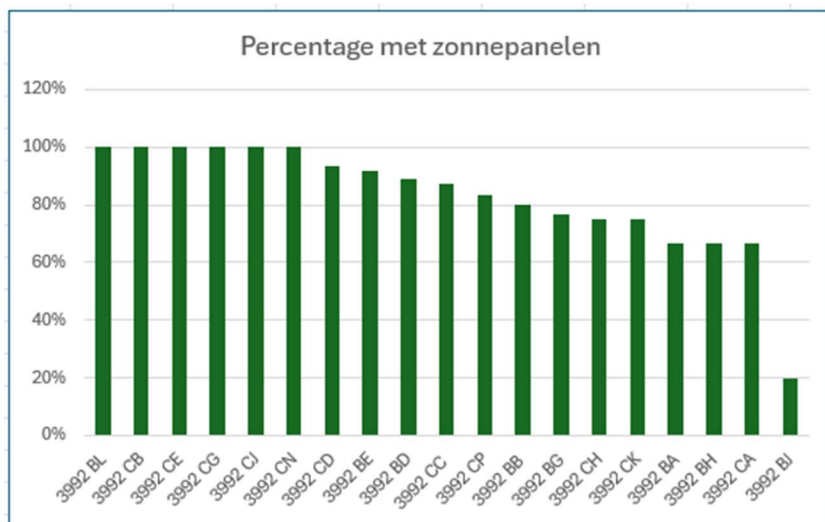
- Bij verdere isolatie: zorgen voor gecontroleerde basisventilatie (debieten, roosters/overstroom) en vraagsturing om tevredenheid vast te houden.

Diverse bewoners geven aan gebruik te maken van een CO₂-meter (of hebben deze tijdelijk geleend). Er zijn 63 bewoners (ca. 43%) die aangeven graag meer te willen weten over ventilatiemogelijkheden.

4.5 Energie opwekken

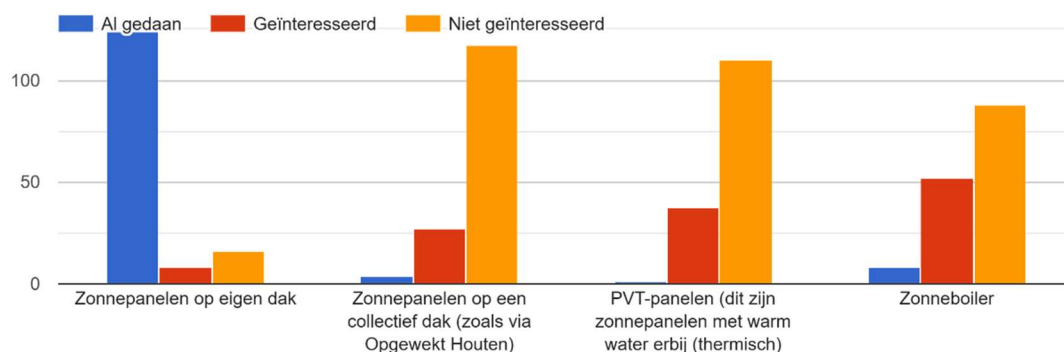
Bij 124 (= 84%) van de huizenbezitters die de enquête hebben beantwoord, liggen er inmiddels al zonnepanelen op het dak. Van de 24 andere zijn er 8 wel geïnteresseerd. 28 eigenaren hebben interesse in zonnepanelen op een *collectief* dak, slechts 4 eigenaren geven aan dat ze dit al gedaan hebben. PVT-panelen komen nog niet voor bij de woningen van de respondenten; 37 bewoners (= 25%) hebben wel interesse in dit onderwerp. 8 eigenaren beschikken al over een zonneboiler; 52 zijn hier wel in geïnteresseerd.

Opvallend is het hoge aantal woningen met zonnepanelen. Binnen sommige postcodes hebben alle respondenten al zonnepanelen op het dak !

Let wel! Dit gaat om aantallen binnen de enquête-respons, niet om alle woningen in de postcode.

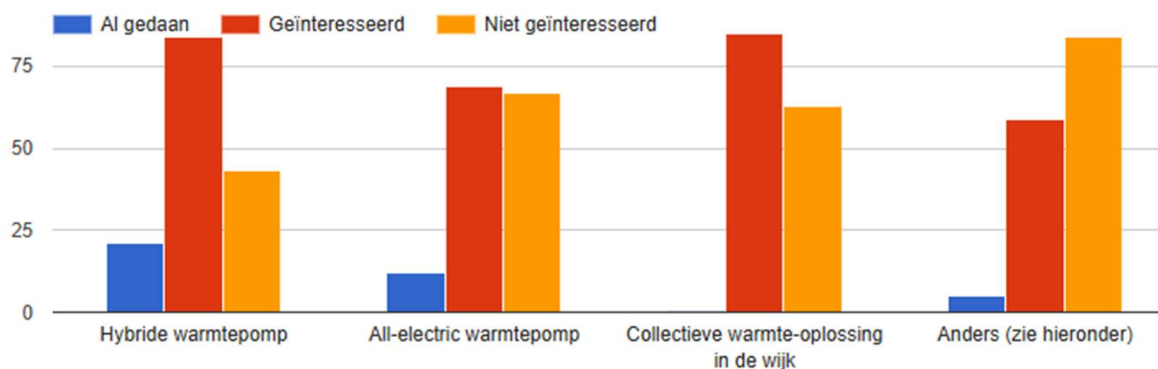
Energie opwekken

Bij de vraag naar andere opties om energie op te wekken geven 2 mensen aan dat ze meer zouden willen weten of een kleine windmolen op hun dak. Batterij-opslag wordt genoemd en ook 1 deelnemer is aandeelhouder in een grote windmolen in Groningen. De complete lijst met antwoorden staat in bijlage 2.

4.6 Warmte in je woning

Bij de bouw van de woningen in de Borchten eind jaren 80, zijn alle woningen uitgerust met een CV installatie. Inmiddels zijn er al steeds meer mensen over naar een (deels) gasloze oplossing of zullen hier binnen afzienbare tijd over na moeten gaan denken. Gevraagd is naar een aantal (toekomstige) warmte-oplossingen. Bewoners konden meerdere opties aangeven.

35 woningen hebben al een warmtepomp (22x hybride en 13x All electric), bij elkaar 25%! (van de respondenten met een koopwoning).

Van de overige bewoners heeft bijna 80% interesse in een hybride of all-electric warmtepomp. Ook geven 86 bewoners aan interesse te hebben in een collectieve warmte-oplossing (waaronder ook een aantal mensen die nu al een hybride warmtepomp hebben).

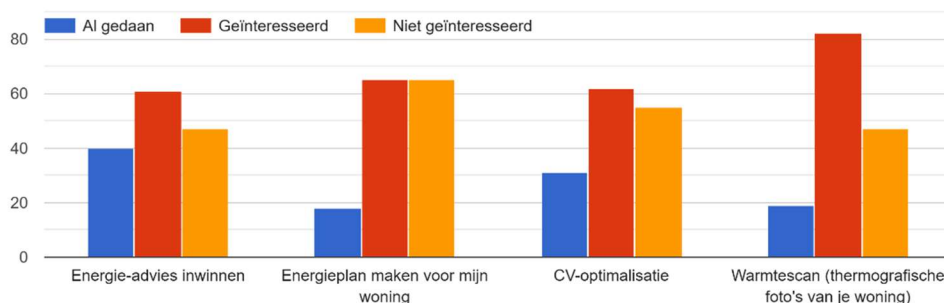
Bijna de helft van de bewoners is ook geïnteresseerd in andere opties of heeft hier al ervaring mee. Hier wordt vooral de airco genoemd als apparaat om te verwarmen.

Tot slot zijn er nog diverse bewoners die de houtkachel gebruiken als extra warmtebron en/of elektrische radiatoren (deze laatste vooral op de bovenverdieping).

4.7 Algemene energiemaatregelen

Gevraagd is naar de interesse in ondersteunende maatregelen, zoals advies, energieplan en warmtescan.

Algemene energiemaatregelen

Vooraf de interesse in een warmtescan valt op, 19 bewoners hebben al zo'n scan van hun woning gehad, van de overige zijn er 82 (= 64%) geïnteresseerd.

Ook voor het energie-advies, het energieplan en de CV-optimalisatie is redelijk wat belangstelling.

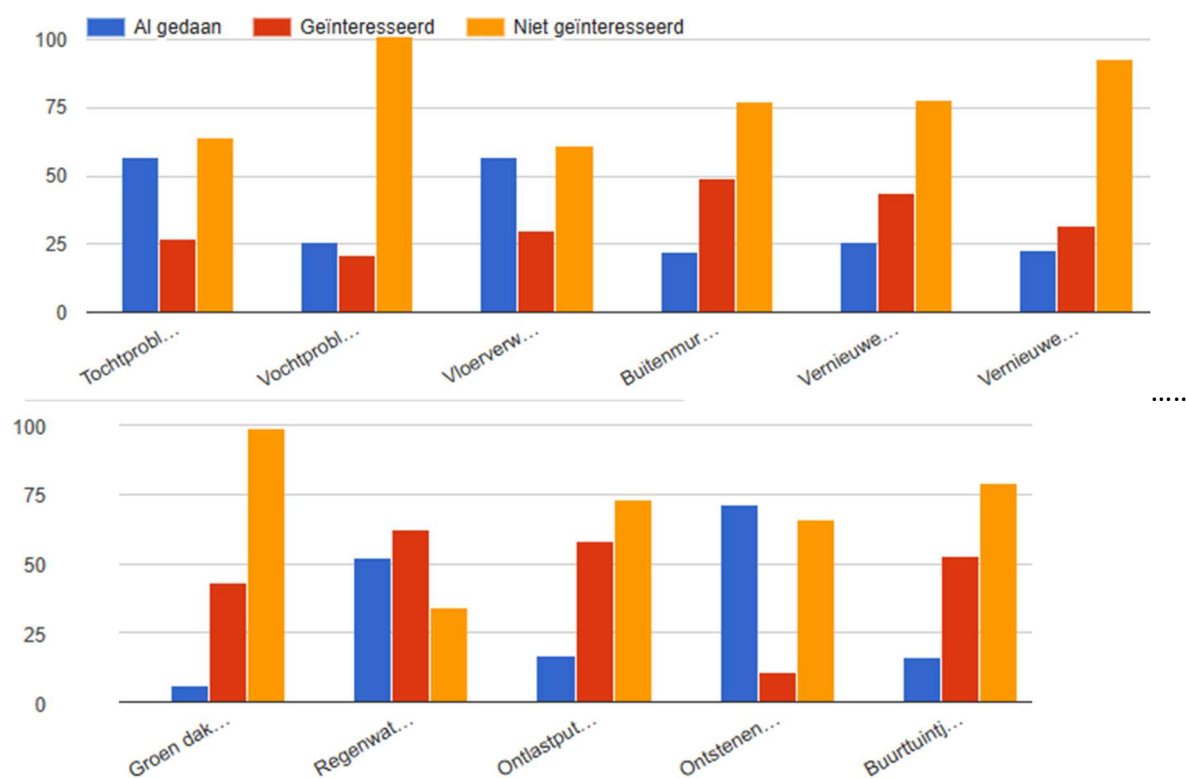
De vraag "Nog andere energiemaatregelen" leverde 8 antwoorden op, waaronder zeker diverse die nadere aandacht kunnen krijgen.

- De verwarming een paar graden lager dan je gewend was.
- Impregneren buitenkant woning tegen regen / vocht
- Centrale afzuiging met warmteterugwinning
- Kierdichtheid van het huis getest.
- Lage temperatuur radiatoren, noodzakelijk bij toepassing (hybride) warmtepomp
- Afgiftesysteem vervangen door convectoren
- CV-ventilatoren
- Zoneafhankelijke thermostaat zou een uitvinding zijn.
- (Collectieve) energieopslag lokaal (thuis) of in de wijk. Er liggen best wat zonnepanelen in de wijk. Momenteel geldt de salderingsregeling nog. Ik vind het jammer dat zo dadelijk op piekuren energie voor niets of tegen betaling teruggeleverd wordt terwijl ik denk dat het mogelijk moet zijn om op wijkniveau deze gratis energie in de wijk of aan de andere kant van de rondweg op te slaan zodat deze op daluren teruggeleverd kan worden aan de wijk. Wat mij betreft zou dat via een coöperatie kunnen van de wijkbewoners (ongeacht huur of koop)

4.8 Extra dingen aanpakken?

Daarnaast is aan de bewoners nog naar de volgende maatregelen gevraagd:

- Tochtproblemen
- Vochtproblemen
- Vloerverwarming en/of convectoren aanleggen
- Buitenmuren/schoorstenen voegen en impregneren
- Vernieuwen voordeur/achterdeur
- Vernieuwen deur- en raamkozijnen
- Groen dak (bv schuur) aanleggen
- Regenwater opvangen (dmv regenton of -buffers)
- Ontlastput regenwaterafvoer (tegen overstrooming in huis)
- Tuin ontstenen
- Buurttuintje maken (rondom een boom in de straat of ipv overbodige bestrating)

Het beeld hierover is erg divers. De onderwerpen waarvoor bij meer dan 25% van de respondenten (nog) belangstelling is *):

- Buitenmuren/schoorstenen voegen en impregneren (33%)
- Vernieuwen voordeur/achterdeur (30%)
- Groen dak (bv schuur) aanleggen (29%)
- Regenwater opvangen (dmv regenton of -buffers) (42%)
- Ontlastput regenwaterafvoer (tegen overstrooming in huis) (39%)
- Buurttuintje maken (36%)

*) de bewoners die deze maatregel al hebben gedaan zijn niet meegeteld

Vooraf de maatregelen voor het opvangen van regenwater en de ontlastput hebben grote interesse. Veel bewoners beschikken trouwens al over een oplossing om regenwater op te vangen.

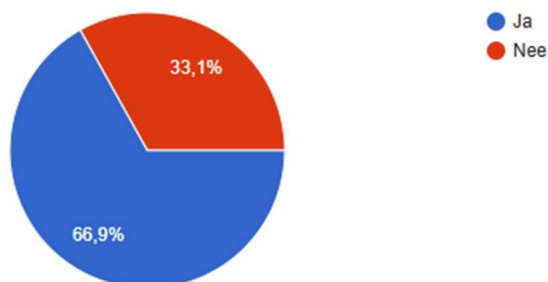
Bij de open vraag zijn nog de volgende aanvullende opties ingevuld:

- Interesse in collectieve inkoop van muren opnieuw (schoonmaken en) impregneren
- Gezamenlijke opslag (en onttrekking) energie uit zonnepanelen; groene of witte waterstofgas
- Verruiming mogelijkheid om elektrische auto te laden bij een rijtjeshuis
- Vervanging oude (Velux) dakramen

4.9 Interesse in subsidies en een energiebespaarlening

De overheid biedt verschillende subsidies en een energiebespaarlening voor een aantal van de in deze enquête genoemde maatregelen.

De bewoners is gevraagd of zij geïnteresseerd zijn in informatie hierover.

Het is niet verrassend dat een groot deel, ruim 2/3, hierin geïnteresseerd is. Dit sluit aan bij het feit dat er ook veel interesse is in de verschillende maatregelen.

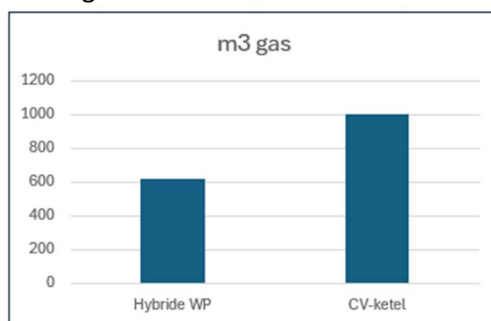
4.10 Energiegebruik Gas

Van alle koopwoningen hebben 99 eigenaren hun gasverbruik ingevuld. Dit loopt uiteen van 90 m3 tot 2000 m3. Gemiddeld is dit **934** m3 per woning.

Noot: Deze cijfers zijn exclusief de 10 koopwoningen waar al een all-electric pomp geïntalleerd is en die nu een gasverbruik van 0 m3 hebben!

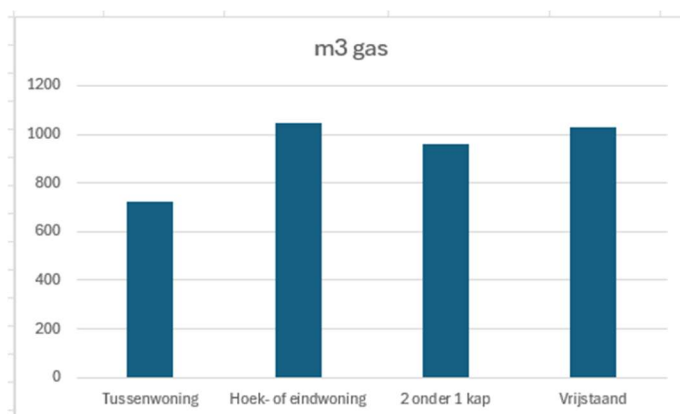
Gemiddelden naar type verwarming geeft de volgende resultaten:

Type verwarming	m3 gas
Hybride WP	618
CV-ketel	1007

Gemiddeld gasverbruik gecombineerd met de bouwperiode levert geen opzienbarend verschil op. Interessanter wordt het als we de cijfers van het gasverbruik combineren met het woningtype. Dit levert de volgende cijfers op:

Woningtype	m3 gas
Tussenwoning	724
Hoek- of eindwoning	1045
2 onder 1 kap	962
Vrijstaand	1030

Noot: Nader onderzoek is nodig. Het lijkt er op dat bij de woningen met een warmtepomp relatief weinig tussenwoningen voorkomen. Dit beïnvloedt natuurlijk ook bovenstaande gemiddelden.

4.11 Energiegebruik Elektriciteit

Voor de gemiddelden van het elektriciteitsgebruik is het belangrijk om onderscheid te maken tussen koopwoningen met zonnepanelen en koopwoningen zonder zonnepanelen.

In geval van zonnepanelen omvat de hoeveelheid “netto” opgegeven kWh namelijk niet het totale gebruik. Het totale gebruik bestaat dan uit:

- Het aantal kWh dat afgenomen is van het energiebedrijf (vóór saldering)
- Het direct vanuit de zonnepanelen gebruikt aantal kWh (= totale opbrengst zonnepanelen -/- teruggeleverde kWh)

Er zijn 95 koopwoningen met zonnepanelen. Van deze 95 zijn er 62 eigenaren die voldoende gegevens hebben ingevuld om het totale gebruik kWh (= a + b) te kunnen berekenen.

Van de koopwoningen zonder zonnepanelen (n = 22) hebben slechts 10 eigenaren de gebruikte kWh ingevuld.

Dit levert de volgende gemiddelden op:

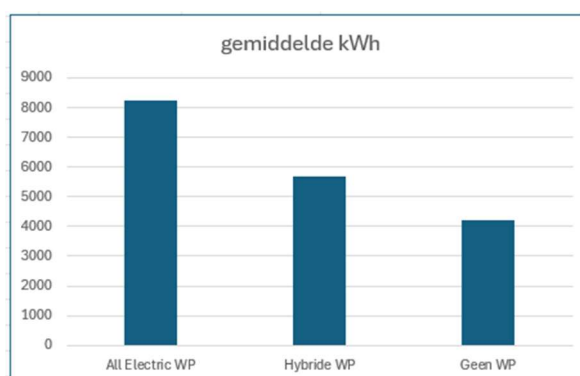
Gemiddeld elektr. Gebruik	kWh
met zonnepanelen	5044
zonder zonnepanelen	3339

Let op: bij zonnepanelen gebruik vóór salderen en incl. direct gebruik !

Als we vervolgens de woningen met zonnepanelen combineren met het gegeven of er wel of niet een warmtepomp is dan zien we de volgende uitkomsten:

Type ketel	gemiddelde kWh
All Electric WP	8242
Hybride WP	5690
Geen WP	4189

Betreft alleen woningen met zonnepanelen en voldoende info (n = 62)

Helaas is in de enquête niet gevraagd of bewoners een elektrische of hybride auto hebben. Dit beïnvloedt uiteraard het gebruik van elektriciteit.

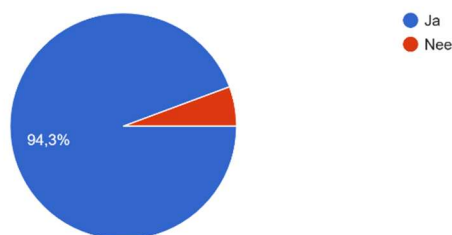
Van de koopwoningen zonder zonnepanelen heeft geen enkele woning een warmtepomp.

5. Algemene vragen

5.1. Houding t.o.v. initiatief

Vrijwel iedereen (141 respondenten) is positief over dit initiatief. Dat geeft volop vertrouwen om dit initiatief door te zetten.

Juich je dit initiatief in de Borchten toe?
159 antwoorden

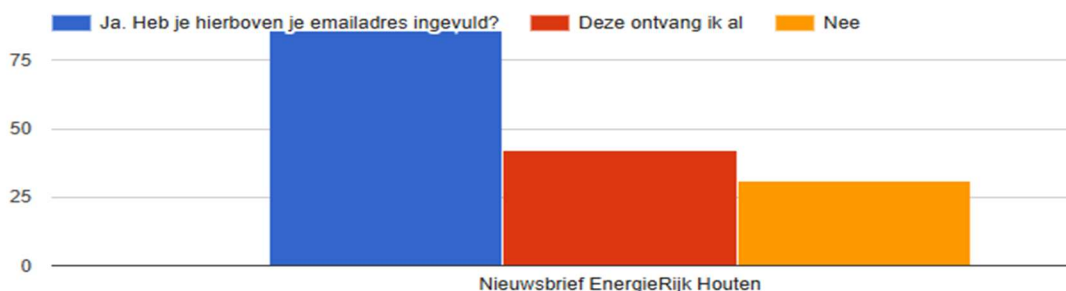
5.2. Meedoen en team versterken

Een stuk of 10 mensen hebben positief gereageerd op de vraag of ze op een of andere wijze mee willen denken of helpen bij dit initiatief. Sommigen voor incidentele, uitvoerende taken, een aantal om kennis in te brengen of als voorbeeldwoning te dienen en weer anderen hebben gewoon “Ja” gezegd zonder verdere toelichting. Sommigen hebben nu geen tijd, maar wellicht in de toekomst.

Voor zover relevant zullen we deze mensen op een later moment telefonisch of per email benaderen.

5.3. Nieuwsbrief

De reacties zijn overwegend positief op de vraag of men de online nieuwsbrief van EnergieRijk Houten wil ontvangen. Een flink aantal ontvangt de nieuwsbrief nu al, 31 respondenten zijn niet geïnteresseerd.

5.4. Aanvullende ideeën

Hier zijn diverse interessante ideeën geopperd, waaronder:

- We hebben zonnepanelen en leveren terug. Alle spelregels daarvoor veranderen. In die context zouden wij het interessant vinden als wij dan kunnen leveren in de eigen wijk bijvoorbeeld aan een school of voor de diepvries bij de Plus.
- Kaart van de Borchten waarop je (na toestemming uiteraard) kan zien welke huizen welke maatregelen al hebben gedaan. Zodat je laagdrempelig contact kan opnemen om overwegingen en ervaringen te horen en het resultaat te zien. We zouden anderen op die manier ook zelf prima op weg willen helpen als daar behoefte aan is!
- Lid worden van OpgewektHouten kost maar €25 (éénmalig)
- Stimuleren dat de overheid maatregelen als terugleveren van zonnepanelen stimuleert!
- Ik heb al flink verduurzaamd. Maar waar ik toch tegenaan blijf lopen is dat ik simpelweg niet weet wat ik moet doen. Individueel advies lijkt me dan ook cruciaal, wil ik nog een volgende stap zetten.

- Ik zou ook graag info van de Gemeente willen hebben mbt de plannen die zij willen gaan verwezenlijken. Welke progressie hebben ze nu bereikt in de afgelopen 3 jaar?
- Sinds 2024 verwarmen we de woonkamer en kantoor met airco's. Hierdoor is het gasverbruik van 1200 naar 700m3 gegaan. Deze verduurzaming zie ik nergens langs komen. Misschien een interessante optie om te bespreken.
- "Open Huis" bij Borchten bewoners, die van het aardgas af zijn, en "hybride" bewoners die bijna van het aardgas af zijn, om twijfelaars te tonen dat het allemaal kan in onze huizen.
- Wat ik hiervoor al schreef: (collectieve) energieopslag lokaal (thuis) of in de wijk. Er liggen best wat zonnepanelen in de wijk. Momenteel geldt de salderingsregeling nog. Ik vind het jammer dat zo dadelijk op piekuren energie voor niets of tegen betaling teruggeleverd wordt terwijl ik denk dat het mogelijk moet zijn om op wijk niveau deze gratis energie in de wijk of aan de andere kant van de rondweg op te slaan zodat deze op daluren teruggeleverd kan worden aan de wijk. Wat mij betreft zou dat via een coöperatie kunnen van de wijkbewoners (ongeacht huur of koop)

De volledige lijst met antwoorden is opgenomen in bijlage 3.

Bijlage 1 – Antwoorden van huurders - open en invulvragen

(noot: antwoorden zoals “dat weet ik niet”, “onbekend” of “n.v.t.” zijn weggelaten)

Open vraag bij 3.1: Opmerkingen n.a.v. maatregelen die genomen zijn door verhuurder

- Had graag elektrisch willen gaan koken en jammer dat er niet meer isolatiemateriaal is aangebracht
- De maatregelen zijn goed, maar de warmtepomp heeft 1,5 jaar gelekt waardoor ik veel overlast en waterschade heb gehad. ASR heeft dit niet goed aangepakt. Meer dan 50 huurders in deze wijk zijn ontevreden.
- De verduurzaming heeft het beloofde energielabel van A+ niet gehaald. De warmtepomp is aangesloten op de bestaande leidingen (te dun) en radiatoren (oppervlakte te klein). Verder is er behalve HR++ glas en de buitendeuren (niet goed passend) niets gedaan aan isolatie van de gehele woning. De mechanische ventilatie is niet aangesloten op de warmtepomp voor warmteterugwinning (niet conform afspraak).
- "Onze warmtepomp ging na 1 jaar al kapot. Vervanging door Itho moet nog geregeld worden. Gelukkig hebben we ook nog een gasketel.
- Met asr hebben we diverse minder goede ervaringen.
- Warmtepomp werkt vanaf het begin sept 2023 niet.
- Ventilatiesysteem vind ik niet beter en de warmtepomp had in het begin lekkage maar nu werkt hij wel bij mij
- Teveel om op te noemen. Kan altijd een mondelinge toelichting geven.
- Kan (en wil) ik zelf ook nog regelen. Warm water blijft een probleem (boiler?)
- Ventilatie systeem zou goed moeten zijn maar slaat soms s nachts aan op vol vermogen of blijft onnodig lang aan
- Asr heeft ons nog steeds niet geïnformeerd over de oorzaak van de grote brand in de Riddersborch. Was dit bijv de nieuwe warmtepomp?
- Asbestsanering van schuur is aangekondigd maar niet gedaan.
- Radiatoren die er zitten zijn te klein voor de warmtepomp zodat het niet behaaglijk warm kan worden.

Open vraag bij 3.3: Toelichting op zonnepanelen

- Huur verhoging was plm 50€ voor 7 panelen, Heb zelf toch voor 8 gekozen toen dit kon. De prijs ging toen naar plm 55€. Ik heb de details wel, maar niet actief paraat.
- Extra huur is ook voor de warmtepomp en isolatie
- Over periodieke schoonmaak van de zonnepanelen heb ik nog nooit iets van asr gehoord. Inmiddels zijn ze behoorlijk vies.
- Dit is voor 7 panelen. Heb er 3 bijgekregen omdat door een boom het beloofde rendement onvoldoende was.

Bijlage 2 - Antwoorden van eigenaren - open en invulvragen

Open vraag bij 4.1: Heb je nog andere kleine bespaarmaatregelen die je wilt doen of gedaan hebt? Graag toelichten

- Accu, zonneboiler en/of warmtepomp
- Warmtepomp, airco's inzetten als warmtebron, verwarming laag
- nieuwe dakramen die veel beter isoleren
- s Avonds lampen uitdoen in vertrekken waar niemand aanwezig is. Idem dito voor de verwarming.
- Verwarming op 18 graden, eco-stand (af)wasmachine, deksels op de pannen, spoelwater groenten gebruiken voor planten en korter douchen
- "korter / niet elke dag douchen
- kamerthermostaat op 18 "
- Dak geïsoleerd
- Schoonhouden convectorput
- "HR ++ glas op de beneden verdieping
- Zonnepanelen genoeg voor eigen verbruik
- Moderne CV ketel"
- kleine ventilatoren onder verwarmingselementen
- Evt tochtstrips vervangen
- korter douchen;
- Ventilatoren in de convectorput en nieuwe radiator voor met ventilatoren.
- Deels gedaan, slimme radiatorknoppen om per kamer per tijdsblok te verwarmen, maar nog niet elke kamer had een thermostatische knop, die slimme knoppen liggen dus nog ongebruikt in de kast.
- kritisch omgaan met verwarming. b.v. niet overal alles aanzetten en hanteren lagere temperatuur (19 graden).
- Tijdschakelaar op pomp vloerverwarming
- CV ventilatoren geplaatst;
- Water kraan quooket
- Niet meer vliegen en bijna geen auto rijden. Geen datacenters in Nederland....
- Maatregelen met klein effect interesseren ons niet. Als we investeren dan moet het een significant effect hebben.
- Spouwmuur en vloerverwarming, vloerisolatie
- Thermostaat standaard lager
- Meer dan één nacht van huis? Dan gaat de combiketel van de stroom en zoveel als mogelijk de stekkers eruit. Kort douchen.
- Gordijnen voor de ramen, proberen om het terugleveren electra zo laag mogelijk te houden. Gasgeiser in mei uitgezet en CV laten opwarmen via zonneboiler.
- onlangs is de verwarmingsketel vernieuwd
- Was niet in de droger, maar aan de lijn.
- Zonnepanelen
- "Gedaan: Kruipruimte geïsoleerd met tonzonfolie, vloerverwarming, isolatie van schuine dak met steenwol, ventilatiewarmtepomp met boiler, hr++ glas met nieuwe kozijnen, wtw ventilatie beneden, slimme stekkers met elektriciteitsmeting via zigbee, zonnepanelen, solartubes voor daglicht, co2 sensor voor vraaggestuurde ventilatie, slimme laadpaal om op juiste moment te laden.
- Ik zou graag meer willen weten over het aansturen van het verwarmingselement in de boiler aan de hand van dynamische energieprijzen, en hoe sluipverbruik op te sporen op een slimme manier."
- Meer grote zoals glas vervangen

- Paunelledrangers, zodat deuren sluiten: minder verspreiding warmte naar boven.
- "close-in boiler in keuken
- alle telefoons laders voorzien met timer schakelaar zodat deze niet constant aan staan "
- kort luchten (max 10 minuten)
- Kruipruimte isolatie & Efficiënte houthaard voor in de winter, veel minder gasverbruik
- belangstelling voor vloerisolatie
- Verwarming uit in ongebruikte of weinig gebruikte ruimtes. Vloerverwarming. Kijken naar RABO actie over isoleren!
- verder niet
- Beneden HR **, Vloerisolatie, Bodemfolie, Zonnepanelen die ook auto laden
- Ventilatoren onder verwarming
- Verwarming op tijd uit, in werkkamers geen cv maar infrarood platen
- Dynamisch contract bij energiemaatschappij. Probeer zoveel mogelijk in de groene en goedkope uren stroom te gebruiken.
- Gordijnen niet voor de verwarming (tot de vloer), maar tot de vensterbank
- radiatorventilator geplaatst op de enig nog in gebruik zijnde radiator. Rest staat uit/vorststand.
- Kachel lager zetten
- Warmtepomp in combinatie met cv ketel, vloerverwarming, zonnepanelen
- Interesse : Glas vervangen , vloer isolatie
- niet meer iedere dag douchen
- Kortere douchen met timer
- Gordijnen sluiten als het koud is, ook bij de dakramen
- kort douchen, overdag wasmachine en droger aanzetten ivm zonnepanelen. Was drogen buiten of op zolder. Afwasmachine overdag aanzetten op eco-stand. Wassen op 30 graden. Verwarming maximaal op 19 graden. Thermostaat staat op 15 graden als er niemand thuis is en 's nachts. Op eerste en tweede verdieping wordt niet verwarmd. Elektrisch kacheltje 15 minuten in de douche ipv radiator.
- EV opladen via mijn zonnepanelen
- Thermostaat op 17 graden.
- Al gedaan: eco-stand gebruiken, kort douchen, afgestapt water gebruiken, verwarming lager, minder gas gebruiken.

Open vraag bij 4.2: Nog andere isolatie-opties?

- Zonnepanelen
- Ik ben vooral geïnteresseerd in het effect van de isolatie-maatregelen
- Onze serre aan de achterzijde van het huis vormt eveneens een goede isolatie voor de woonkamer.
- Muur garage binnenzijde extra isolatie aangebracht
- oude schuifpui vervangen
- nieuwe voordeur
- Toilet beneden zit aan de buitenkant en is in de winter koud.
- Spouw is van de bouw uit voorzien van 8 cm steenwol. Naïsolatie is afgeraden
- Licht straat vervangen glas ect
- De ramen sluiten niet overal even goed, wel goed voor ventilatie, iets minder voor isolatie.
- Warmtepomp
- Zonnepanelen
- Kruipruimte is 47 cm hoog en te laag om folie aan te brengen. Volstorten met isolatiekorrels heeft als nadeel dat wanneer er issues zijn met de riolering of waterleiding, je de korrels eerst moet verwijderen. Muurisolatie mogelijkheden nagegaan, maar we hebben dat niet gedaan ivm mogelijke bijwerkingen waardoor het leefklimaat wordt aangetast. HR++ glas dateert uit 2003. Alle

kozijnen vervangen door aluminium of kunststofkozijnen met triple glas kost een fortuin en is niet realistisch.

- heb nog niets gedaan, woon alleen en ben op leeftijd
- Ventilatie verbeterd
- "Airco voor sporadisch koelen verwarmen plaatsen
- Perimeterisolatie. Dit is isolatie van de fundamentmuren. Zo voorkom je te sterke afkoeling van het fundament van je huis.
- Thuisbatterij
- Panelen in gevel extra geïsoleerd.
- "Gedaan: Schuin dak keukenuitbouw aanvullend geïsoleerd met Supafil vezels.
- Vervanging oude (Velux) dakramen
- dakkapel + bijkeuken / garage na- c.q. bij-isoleren

Open vraag bij 4.4: Ventilatie

- Ik heb geen twijfels, maar ook geen onderzoek gedaan
- Wij hebben bewust niet gekozen voor mechanische ventilatie, maar regelmatig luchten
- CO2 en vocht gestuurde MV box houdt het keurig op peil.
- geen klachten of bijzonderheden
- Wij zouden er graag meer over willen weten.
- De co2 meter controleert
- Ik heb vrij snel na de intrek al een andere (energiezuinige) gelijkstroom ventilator aangeschaft van voldoende capaciteit.
- ik heb een co2 meter in de woonkamer
- De luchtkwaliteit gaat pas meetbaar omlaag bij 4+ bezoekers, de ventilatie lijkt dus goed afgestemd op ons huishouden.
- Mechanische ventilatie, oud systeem en niet naar elke kamer
- Vrees bestaat dat met meer isolatie e.a. luchtkwaliteit vermindert. Bovendien zou de besparing beperkt zijn bij een al redelijke goede isolatie.
- Voldoende ramen en deuren in de woning tevens mogelijkheid om ramen op ventilatie stand te zetten
- Rel. Luchtvochtigheid prima, ventilatieroosters open
- Ik heb geen last van schimmels of luchtwegklachten
- Voldoende roosters
- WTW installatie icm ventilatieroosters geven goed klimaat in huis
- Wellicht nog een slimme ventilator in de keuken aanbrengen.
- We ventileren voldoende
- MV box, werkt prima
- CO2 en vocht gestuurde MV box houdt het keurig op peil
- We hebben bij het plaatsen van HR++ glas bewust alle klepraampjes verwijderd en overal ventilatieroosters laten plaatsen omdat we daarmee veel gedoseerder kunnen ventileren. Bevalt erg goed! Vooral in de winter ventileren we nu beter.
- Kunststof ramen met ventilatie mogelijkheden
- verder zijn er in de kozijnen handmatige te bedienen 'Duco' luchtroosters aangebracht die je open en dicht kan zetten.
- De niet-vraaggestuurde centrale ventilatieunit is vervangen door een vraaggestuurde centrale ventilatieunit.
- Ventilatieroosters
- Tevens ventilatieroosters
- Centrale ventilatie met warmteterugwinning, niet balans

Open vraag bij 4.6: Heb je een andere optie om je woning te verwarmen?

- Een studeerkamer is in de winter koud. We verwarmen dit bij met een kleine elektrisch radiator, misschien zijn er alternatieven
- Houtkachel, elektrisch kachel in de badkamer
- We zijn op zich wel geïnteresseerd in andere manieren van verwarmen, maar verbruiken met 4 personen in een huis van 160m2 slechts 400m3 aan gas (inclusief koken). Qua kosten twijfelen we daarom vooral of het de investering wel waard is om over te stappen op een warmtepomp
- Ik moet zeggen dat ik twijfel over een collectieve wijkverwarming. Ik zie wel schaalvoordelen bij gezamenlijke aanpak, maar heb vragen rond eigenaarschap en afhankelijkheid van anderen in de toekomst.
- Dynamisch energiecontract. Optie voor batterij nog aan het uitzoeken.
- Dit jaar 'krijg' ik warmtepomp-airco's waarmee ik meer kan verwarmen met elektriciteit ipv gas.
- OPEN haard !! Elektrische radiatorplaat.
- Airconditioning, nog niet toegepast
- Airco
- Houtkachel.
- "We hebben Airco's (toch een soort van warmtepomp) geïnstalleerd." Ik mis deze oplossing in de vragenlijst.
- Gegeven het gebrek aan concurrentie en de afhankelijkheid van 1 leverancier voor wat betreft kosten van onderhoud, weigeren we akkoord te gaan met 1 warmteleverancier voor de wijk. Een mogelijke variant met een aantal burens zou een potentiële mogelijkheid zijn. Maar gegeven onze ervaringen met een VVE staan we momenteel ook weer niet te springen om zo'n oplossing.
- Houtkachel, als dat nog wordt toegestaan...
- Houtkachel. Open haard is vervangen door hoog-rendement haard.
- Airco
- lucht-lucht warmtepomp, airco in woonkamer

Bijlage 3 - Meedoen in de wijk

Enthousiaste medewijkbewoners zijn van harte welkom om mee te doen.

Wil je meedenken over warmte in de wijk?

Ben je een huurder die namens de huurders in de wijk een bijdrage wil leveren?

Met welke talenten en/of deskundigheid zou jij dit initiatief kunnen en willen versterken?

Hier zijn ca 10 positieve reacties op binnengekomen (buiten de mensen die nu al bij het initiatief betrokken zijn). Om privacyredenen vermelden we deze antwoorden en telefoonnummers/e-mailadressen niet. Deze zijn bekend bij de EnergieRijk Houten.

Heb je aanvullende ideeën of suggesties

- Buurtaccu? Al dan niet in combinatie met EV? Lijkt me complex en moeilijk realiseerbaar.
- Neem contact op met ASR op hoger niveau, liefst met politiek en/of pers erbij.
- We hebben zonnepanelen en leveren terug. Alle spelregels daarvoor veranderen. In die context zouden wij het interessant vinden als wij dan kunnen leveren in de eigen wijk bijvoorbeeld aan een school of voor de diepvries bij de Plus.
- Kaart van de Borchten waarop je (na toestemming uiteraard) kan zien welke huizen welke maatregelen al hebben gedaan. Zodat je laagdrempelig contact kan opnemen om overwegingen en ervaringen te horen en het resultaat te zien. We zouden anderen op die manier ook zelf prima op weg willen helpen als daar behoefte aan is!
- Ik woon alleen en persoonlijk vind ik het niet waard om geld uit te geven om mijn huis verder te verduurzamen. Ik weet ook nog niet hoe lang ik hier blijf wonen. Vandaar mijn mindere enthousiasme. Maar ieder maakt zijn eigen keuze.
- Lid worden van OpgewektHouten kost maar €25 (éénmalig)
- Stimuleren dat de overheid maatregelen als terugleveren van zonnepanelen stimuleert!
- Nee, ben benieuwd naar de resultaten van deze enquête
- Ik heb al flink verduurzaamd. Maar waar ik toch tegenaan blijf lopen is dat ik simpelweg niet weet wat ik moet doen. Individueel advies lijkt me dan ook cruciaal, wil ik nog een volgende stap zetten.
- Ik zou ook graag info van de Gemeente willen hebben mbt de plannen die zij willen gaan verwezenlijken. Welke progressie hebben ze nu bereikt in de afgelopen 3 jaar?
- Sinds 2024 verwarmen we de woonkamer en kantoor met airco's. Hierdoor is het gasverbruik van 1200 naar 700m3 gegaan. Deze verduurzaming zie ik nergens langs komen. Misschien een interessante optie om te bespreken.
- "Open Huis" bij Borchten bewoners, die van het aardgas af zijn, en "hybride" bewoners die bijna van het aardgas af zijn, om twijfelaars te tonen dat het allemaal kan in onze huizen.
- Het zou fijn zijn als de asr huurders door enkele daadkrachtige mensen vertegenwoordigd kunnen worden. Zelf lukt me dat niet vanwege mijn gezondheid.
- Toevoeg in 2020 ing HR IsoFoam 7 mm via PLUS Isolatie
- Jullie kunnen je uiterste best doen, maar bij de a.s.r. krijg je toch geen gehoor.
- Wat ik hiervoor al schreef: (collectieve) energieopslag lokaal (thuis) of in de wijk. Er liggen best wat zonnepanelen in de wijk. Momenteel geldt de salderingsregeling nog. Ik vind het jammer dat zo dadelijk op piekuren energie voor niets of tegen betaling teruggeleverd wordt terwijl ik denk dat het mogelijk moet zijn om op wijk niveau deze gratis energie in de wijk of aan de andere kant van de rondweg op te slaan zodat deze op daluren teruggeleverd kan worden aan de wijk. Wat mij betreft zou dat via een coöperatie kunnen van de wijkbewoners (ongeacht huur of koop)